

Biblioteca Centrală Regională Harghita-Dez

GAZETA LITERARĂ

Anul VIII nr. 45 (399) ORGAN SAPTAMINAL AL UNIUNII SCRITORILOR DIN R.P.R. 8 pagini 50 bani
joi 2 noiembrie 1961

TRĂIASCĂ a 44-a ANIVERSARIE A MĂRII REVOLUȚII SOCIALISTE DIN OCTOMBRIE!

Ziua nemuritoare

„In ziua aceea, printre porțile date în lături au țâșnit nu doar mii și mii de oameni-lăcări, surprinși de ochii aparatelor de fotografiat, și pe care-i vedem, azi, în mii și mii de tablouri și de fotografii, aștegând, împinși de vântul victoriei. Nu erau numai oamenii aceia, vizibili, care năvăleau pe porțile Palatului de Iarnă. Milioane de oameni, din toate epocile, stărimau, odăta cu ei, porțile Palatului de Iarnă. Oameni în zdrețe și oameni în vestimente ciudate, sclavi cu spelele cocoșate de muncile pentru înălțarea piramidelor, făpturi purtând la umeri un fel de aripi de lemn, și care nu puteau să fie decât cei 6000 de robi răsculați și răstigniți de Crassus acum mai bine de două mii de ani. Saint-Just, alături de palele și mindele chipuri ale decembrieștilor, Horia purtându-și cumplita roată alături de Doja cu țara de fier înroșit, revoluționarii pierți în beznă Petropavlovskului, toți cei ce-au luptat, au suferit și au pierit luptând împotriva nedreptății, toți chinuții, toți luminații și obidiții, toată nevinovăția lumii, în sfârșit victorioasă. In sfârșit victorioasă, și pentru totdeauna victorioasă...
„Era o zi: 7 Noiembrie; însă în ea puteai auzi tumultul de oceane al mileniilor.

Avem lericirea de a fi fost contemporani acelei zile, care este, fără îndoială, crugul tuturor zilelor rolite, de la începutul începutului și până azi. Avem lericirea de a fi contemporani aniversării acelei zile, minunată întru toate.

Au lost, și mai sint, însă, creaturi, care au reținat și rețu să recunoască iminentul sfârșit al nopții pe fața înregulului pământ; creaturi, care și-au înșingul și și imaginează că 7 Noiembrie e doar o zi, și nu sentința fără drept de apel a mileniilor duse și a viitorului.

Omenirea a făcut de atunci nu doar un pas înainte, ci vreo cițiva în plus: pasul de la pământ la stele; pasul de la drumul robilor pămînteni la Calea robilor astrala.

Dind în lături porțile Palatului de Iarnă, sovieticii au înregistrat triumful omului istoric asupra omului finit de stăpîni de sclavi în noaptea preistoriei. Triumful istoriei în marș împotriva anacronismului.

Forța, de nemăsurat cu mijloace omenestii, a zilei de 7 Noiembrie, stă în faptul că ea întâlțesează triumful nu unui popor doar, și nu doar al unei societăți, ci triumful Omului asupra Fiarei, a Zilei asupra Nopții; triumful umanității prezente, a celei viitoare, triumful Memoriei Umanității.

In fața unei asemenea forțe nici o poartă din lume nu putea să reziste. Și nu va rezista.

Eugen JEBELEANU

MAIAKOVSKI

Revoluția, cronică poetică

Cețățeni!
Milenarul „ieri” e pe targă.
Azi descuiem temelile tainei.
„Azi,
noi refacem viața întreagă
pînă la ultimul nasture-al hainei...
Pretutindeni —
flăcări se-nalță, covoară,
se-nalță din nou, în ploți de scînteii.
Fac semne Rusiei
orizonturi de pară,
lumea-i trimite chemările ei.
Nouă
ne sint
dragi semințele pămîntului, toate:
frați
de la strunguri,

(fragment)
din birouri,
din mine,
sintem
soldații
unei singure-armate,
ai vieții de miine.
Și orbita planetelor
și puterea statală
de voinețe noastre-or să știe.
Sint ale noastre
văzduh
și pămînt.
Și nu vom lăsa
să mai sfișie

pămînturi,
văzduhuri,
pe nimeni —
niciind.
Ce ură ne-mparte-n căli și roboți?
Cine ne-mpinge-n măcel și dezastru?
Ori poate că
soarele
n-ajunge la toți?
Ori poate la alții e-un cer mai albastru
Nu lasitatea rîndind la omor,
nu lacoma rînză urînd grosolan —
cupînte de tunet se-aud în popor:
„Cred
în măreția umană!...”
1917.

In rominește de CICERONE THEODORESCU

Comunismul, visul maselor muncitoare

Indiva, comunismul nu era decât un vis de aur, frumos și strălucitor — dar îndepărtat, al omenirii muncitoare, un vis care intruchipa năzuințele de veacuri ale tuturor asupriților lumii, ale tuturor flămînzilor și oropsiților vieții către o orînduire socială desăvîrșită. Mai apoi, el umbra ca o stăleie prin Europa și așezările lumii capitaliste i-au simțit în coastă ca pe un vînt de gheață. Astăzi, comunismul a devenit o realitate vie care încălzește inimile a milioane și milioane de oameni, „cea mai mare forță a contemporaneității, o societate care se furește pe vaste întinderi ale globului pămîntesc.”

munismului, faptul că el a devenit steagul de luptă al tuturor omenilor muncii de pe pămînt, expresia năzuințelor lor pentru o viață liberă, mai bună și fericită. Masele muncitoare au, făurit în toate timpurile istoria lor, a societății; dar înainte de apariția comunismului ca știință și întru-chiparea lui în realitatea lumii noastre, au făcut aceasta în mod spontan. Astăzi, masele muncitoare înarmate cu idelle comunismului duc o activitate organizată și pe deplin fundamentată științific, își făuresc în mod conștient destinul, istoria. Idelle marxism-leninismului au devenit astfel o puternică forță materială care, conduc și prefac lumea. Și pe măsură ce aceste idei nobile și nemuritoare pun stăpînire pe mase din ce în ce mai largi și se realizează în practica

Aurel MIHALE
(Continuare în pag. 2)

POARTA DE AUR A ISTORIEI

Unima plină de nemărginită bucurie și de îndreptățită mîndrie, poporul nostru sărbătorește — alături de marea popor sovietic, care a început cu uriasă avînt construcția desăvîrșită a comunismului, alături de celelalte popoare frățești care construlesc socialismul, ori îi desăvîrșesc construcția, alături de toate mințile înaintate ale lumii — a 44-a aniversare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Deși laptele important pe care în această 44 de ani în istoria Uniunii Sovietice și în istoria propriilor noastre țări sint bine cunoscut, socotim că nu strică să amintim, măcar cîteva dintre ele, fie și în fugă.

Marea Revoluție Socialistă din Octombrie s-a deslășurat și a biruit sub steagul nemuritor al lui Marx și al lui Lenin. Bucuria victoriei obținute de ostașii Revoluției, conduși de vechiul partid al bolșevicilor, a zguduit din temelii și a dus la prăbușire și la nimicire asprul și nedreptul regim țarist care nu mai putea fi suportat de poporul. Bolșevicii li s-au alăturat din prima clipă mari mase de soldați care erau satui de război, mari mase muncitorești și o parte însemnată a săracinilor satelor. Popoarele care trăiseră în Rusia țaristă, exploatare și asuprite, lipsite de drepturi și libertăți, ca într-o vastă închisoare, au văzut în noul stat marxist-leninist care abia luse ființă, și care era primul stat din istoria lumii ce și propunea schimbarea vieții oamenilor și a rîndițiilor prin construirea societății socialiste, statul lor, al muncitorilor, al țărănilor, al intelectualiilor progresiști devotați cauzei oamenilor de jos, devotați cauzei pentru care, și pînă atunci, luptaseră bolșevicii. Ele au sprînjit noul stat, au crezut în frîncația și în viitorul lui, i-au ajutat să și doborărească dușmanii dinlăuntrul și din afară, au trudit și au dat jertfe pentru creșterea și consolidarea lui. Popoarele fostei Rusii țariste doreau pacea, iar Lenin a semnat decretul păcii și a chemat toate popoarele de pe glob, și mai ales pe cele care se aflau înceșlate într-un război singeros și pustitor care dura de cițiva ani, — la pace. Popoarele fostei Rusii țariste doreau o viață nouă, lipsită de exploatare și de asuprire, mai dreaptă și mai bună. Lozincile revoluționare lansate de inercatul partid al bolșevicilor chemau popoarele să lupte și să muncească pentru ca această viață nouă, visată și rîndită de milioane și milioane de oameni, să fie înfăptuită. Cui n-a plăcut Marea Revoluție Socialistă din Octombrie și cine a încercat să i întinzea victorie, să-i răpensească cuceririle și să-i ucidă viitorul? Marea Revoluție Socialistă din Octombrie n-a plăcut nobilimii și burgheziei căreia i se luase puterea de către noul stat al oamenilor muncii. Marea Revoluție Socialistă din Octombrie n-a plăcut nici statelor capitaliste și imperialiste. S-a organizat atunci de către aceste forțe lupta pe viață și pe moarte cu înădrat și cu interes în Reacțunea Internă, larg ajutată din afară, a ridicat armele. Japonia și Statele Unite ale Americii, Anglia și Franța, boierimea poloneză au intervenit. În Nord și în Sud, în Apus și în Răsăritul îndepărtat, armate străine, bine înrînite și bine echipate, conduse de ofițeri meșteri în arta războiului, veseli prin neomenia și cruzimea lor, au intrat în terroare să i născuță un stat sovietic. Presa burgheză de pretulundeni s-a năpustit și ea asupra Rusiei Sovietice. Armatele intervenționiste au jefuit și au ucis. Presa burgheză a calomniat. Armatele inter-

venționiste au nădăjduit să-i infrîngă pe bolșevici și să-i stărine pe toți cei care luptau alături de bolșevici, sub conducerea partidului bolșevicilor. Presa burgheză protoocrea infrîngerea bolșevicilor și dădea ca sigură prăbușirea puterii noi și reînnoțarea țarilor pe tronul lor de aur. Dar armatele intervenționiste au fost și ele lichidate în Nord și în Sud, în Apus și în Răsăritul îndepărtat. Pînă la urmă jahnicele lor rămășite au fost nevoite să-și ia talpașita. Forța materială și morală a noului stat, la conducerea căruia se aflau comunistii în frunte cu marele Lenin, începea să se vadă la timp pe jahnicele rămășite ale armatelor intervenționiste își lingău rănile și mulțumeau domnului din ceruri că au scăpat cu viața, presa burgheză și oamenii politici cu mare faimă continuau să facă proorocii. Și cum sunau aceste proorocii? Iată:

„Noul regim din Rusia se va prăbuși, dacă nu anul acesta, cel mai tirziu la anul.”

Dar regimul sovietic nu s-a prăbușit.

„Într-o țară iară industrie ca Rusia Sovietică, pîmeni nu va putea construi socialismul.”

Dar rușii, sub conducerea partidului lor, și-au creat o industrie grea și o industrie ușoară.

„In Rusia Sovietică țărănimia e legală, prin tradiție, de pămînt. Comunistii nu vor putea porni la colectivizarea agriculturii iar dacă vor încerca vor pierde puterea.”

Dar comunistii au socializat agricultura și — minunea minunilor — puterea n-au pierdut-o.

„Cum să se construiască socialis-

mul într-o țară în care majoritatea populației nu știe carte?”

Comunistii i-au învățat pe oameni carte. Au stîrpit din rădăcinii analfabetismului care, și pînă acum, există încă în multe state capitaliste.

„Dar comunistii n-au la îndemîna cadre de oameni de știință, n-au tehnicieni. Cum or să prognozeze?”

Uite au prognozat Cum? Oamenii de știință și tehnicienii care au aderat la Revoluție au pregătit cadre noi alegînd tinerii înzestrați din marea și hărănică masă de oameni ai muncii. Da pînă au progresat în așa măsură, încît astăzi știința și tehnica lor sint frumusețe în lume. Cele mai mari și mai moderne fabrici și uzine de pe glob se află în Uniunea Sovietică nu în statele capitaliste. Oamenii de știință și tehnicienii sovietici au aruncat cei dinți sateliți arificalii în spațiu, ei au trimis, primii, fanionul lor în Lună și tot ei au pregătit, primii, călătoriile prin cosmos ale lui Gagarin și Titov.

Prin lesurata de mincuni, de insulșii și de calomniile a politicienilor burghezi și a presei lor, adevărul despre Uniunea Sovietică s-a răspîndit greu pe suprafața planetei, dar, pînă la urmă, s-a răspîndit. Se știa că Uniunea Sovietică a devenit între timp un stat puternic, că regimul sovietic s-a consolidat, că poporul sprînjia acest regim și că acest prim stat constituit pe temelii principiilor marxist-leniniste este de neînving. Tolșii s-au găsit destul oameni de stat în țările capitaliste care s-au gîndit că n-ar fi rău să încerce, cum

Zaharia STANCU
(Continuare în pag. 2)

Omul creator

e la strigătul lui Satin din „Aziul de noapte”: „Nu jignii omul!” și pînă la ecoul amplu al devizei: „Totul pentru om, totul pentru binele omului!” a fost parcurs drumul istoric de la apelurile patetice ale umanismului progresist la forța umanismului socialist victorios.

Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. a făcut bilanțul emoționant al acestui itinerar de lupte și succese care a condus la momentul suprem al proclamării Programului înfăptuirii comunismului.

In lumina acestui Program apare mai limpede imaginea omului nou, pe care istoria pămîntului l-a așteptat veacuri și milenii, viștindu-l cu o neostenită febră. Acest om trăiește azi firesc și senin într-o lume care l-a plămădit, dar pe care, la rîndul său, a plămădit-o. El cîștie cu interes în cărțile scriitorilor mai vechi despre existența tristă a „oamenilor de prisos” și deplînsa soarta „umiliților și obidiților” care au trăit în alte timpuri sau care trăiesc azi în țări care se mai află în spasmele unei orînduirii anacronice. In cea ce-l privește, omul epocii construirii comunismului se află dezlăsat de vechile idelle care ostindeau umanitatea la opoziția tragică dintre individ și societate. Călușura de filozofia marxist-leninistă, clasa muncitoare a desicfat de mult resoriturile social-economice ale acestei opoziții și punînd capăt pe a treia parte a globului maladeiei exploatareii omului de către om a dat rezolvarea exactă a problemei. Gîndirea înaintată a erei noastre a ajuns la soluționarea diferențialei dintre individ și societate, refu-

zînd să accepte obseșia individualismului și așezînd problema în datele și procese, în lumina luptei de clasă. Traducînd în termeni științifici tragedia individului aflat în deacord cu societatea s-a dovedit a fi generată de esența anti-umană a orînduirilor întemiate pe legea sălbatică a exploatareii. Revoluția socialistă a tăiat nodul gordian al acestei probleme înestemată, eliberînd omul muncitor de apăsătoare și terifiantă conștiință reconciliată sale cu societatea, devenită calcicuită de înmăna eliberată.

In mersul construirii noului vișei se produce o apropiere nouă mai mărcată și stergerea orizontului nou ale străvechiului proces dintre individ și societate, ajungîndu-se, așa cum a arătat tovarășul N. S. Hencșev în Raportul „Cu privire la Programul Partidului Comunist al Uniunii Sovietice” la „armonia dintre individ și societate pe baza înălțării organice a intereselor personale cu cele obștăști.” Erzi lui Hencșev obștăști la finele ultimului secol în pragul acestui voac de raportare dureroasă dintre om și societate primese în perspectiva gîndirii comuniste nu numai diagnosticul melancoliei lor mizantropice ci și renoulii bulii. In ambianța tonică a moralității socialiste, Brand nu trebuie să se mai retragă în singurătatea alpină, personalitatea Nurei nu mai poate fi înșingăciată, iar Otto Stockman n-are cum să mai confunde minoritatea conservatoare burgheză cu procentul majoritar al omenirii, după ce a asistat la ridicarea și afirmarea impresionantelor majorități muncitore care au schimbat fața lumii.

Educația comunistă proprie climatului moral al societății eliberate de capitalism asigură dezvoltarea multilaterală și fără precedent a personalității, domnia deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților — fără da cure lumina și sa pare „de melancoli”) condamnă deplină și neștirbită a omului. A omului? Da, a omului care îndeplinește mandatul generațiilor anterioare a izbutit să înfănușeze vechile visuri urcînd treptele perfecționării morale. Cunoașterea legilor obiective ale realității și capacitatea de a le dirija aspenă astfel în centrul umanismului socialist nu imaginea palidă a individualului împresurat de temeri și obșeși ci statura masivă a omului creator, legat prin mîni de fibre de colectivitate. Indrăgîtit de viață, omul comunist practică un umanism activ, ostil dusnavilor omenirii și străin mizericordiei umanitariste. In vreme ce filozofia burgheză contemporană se lamentează pe marginalizarea umane (existențialistul creștin Gabriel Marcel își închină, chiar, opera sa dramatică morților —

VERONICA PORUMBACU

Diminețile simple

Untr-o discuție literară, cineva (cînd se încerca tocmai o definire a lirismului feminin) își exprima, mai mult cu încredințare decît cu încredințare, părerea că „n-are importanță dacă o poezie e feminină sau nu; ceea ce mă interesează e ca poezia să fie izbutită”.

ca aceea a vieții intime, de familie, în zilele noastre. Trebuie relevat mai întâi faptul că nu avem aici de-a face cu o poezie intimistă (altădată intimismul era un refugiu, un mod de evaziune), ci cu o poezie a intimității deschise spre exterior, spre eternele cîntece realității socialiste.

riilor simple (văzute ca realitate și nu ca deziderat, cu nostalgie, în felul poeziei intimiste de altădată), solidaritatea în viața de familie, simț direcțiile semnificative care o solicită pe poezie. Femininitatea se realizează în toate valențele ei. Cum remarca și G. Călinescu, într-o „Cronică” optimismului în care analiza volumul Veronicii Porumbacu, femeia care vorbește în aceste versuri e o ființă lipsită de orice bovarism. O realitate prietenoasă, care nu numai că nu contrazică, dar chiar stimulează elanurile afective, umplîndu-le într-o tensiune spre un ideal etic, exclude posibilitatea iluziilor bovarice, precare compensații. Se încearcă așa dar o revalorificare poetică a cotidianului din perspectiva sufletului feminin. Cîntecul discutat se resimte însă de unele tendințe de poetizare artificială a realității pe care „lirismul oficial” (presupunînd mărturisirea directă, nuda) le respinge prin însăși natura sa. Elementul conceptual, un anumit convenționalism și stilistic, cu bunici din ramă zîmbind de dincolo de aleei, de dincolo de cer, cu odată „de culoarea zînelor noastre” cu foarte multe stele, cu mirări și mici exclamații naive, dau unor imagini pe care o infățișează poeta un

labouri pline de prospețime și vigoare. Senzația de stimul vital pe care o dă o ploaie de primăvară e remarcabilă sugerată: „Blîndețe bice-ale ploii cad peste mină pieziș, / mișcî singurii mei își sună ghezele nalte, / fără căpăstru alergă în lunecări, hînăis, / nările tremură-n ploaie proaspătă, caldă. / De unde neliniștea voată de sub căpăți? / De unde liniștea lumii sculptînd dimineața? / ...Alergă pămîntul sub talpa spre ziua dinții, în care — ca noul născut — (lipase viața”.

„Escalere” sînt ecourile păstrate din dîrele călătorii (Cehoslovacia, Grecia, Coreea), în 1957. Sînt înregistrate vestigiile crîndului război imperialist care a sîrlecat țara: „Mare, mare, albastră, pacifică, eternă, cu trupul de valuri / fosnind în albe dantele, / cu tălpi de sidif lateral / călcînd pe covoaletă moai, cu văluri din umbre de valuri, / cu joc de solare oglinzi — / între mine și tine e hotarul ghimpat al falezei, / între mine și tine, — spîinii sîrmei ghimpate, / între mine și tine — granița minelor rămase încă-n pămînt”.

Cielul final „Pe diș”, deslășoară imagini marine. E un fel de testament liric sau de confesiune, adresată de mamă copilului („Fata mea, trebuie azi să-ți vorbesc, / căci mine nu știu: / poate va fi prea tîrziu”). Autobiografia sentimentală e reconstituită în elepele ei esențiale, pînă la revelația sensului dăruirii, al comuni-tății cu acei care reprezintă „sarea pămîntului”. „Dacă-ș putea într-un singur cuvînt / să-și spun partea mea pe pămînt: / puterea să năru-i să zidească o lume, cu sarea pămîntului; și ei e să mă dărui mereu și firesc / cu suta de oglinzi ce totul primesc, / dar nu pot retine / nimic pentru sine, / nimic pentru sine”. Cadrul marin are nu numai un rost decorativ, dar și unul simbolic. Generoasa mobilitate a valurilor rechemă amintirile: „Virsite mele, asfîț / se-și-n mersul rotund / aduc de la fund / amintiri / ce le sparg în dantele subțiri...”. Confesiunea se extinde pînă la o profesiune de credință. Poeta își dezvăluie — în fața monumentelor antice descoperite pe litoral — solidaritatea cu robii care au trădit în milenii, mîndria în fața unei asemenea ascendențe spirituale. „Cel care-au fost de demul sînt în mine, / în suflet, în vine, / anonimi au intrat în umbră de moarte, / dar eu, răz-bundinilor, trec azi mai departe / pe robul leșind statur / din cătușele timpului său milenar, / pe umeri cu purpura vremii”. Ceea ce supără și în acest ciclu e caracterul prea mozaical al compoziției poetice, o anumită lipsă de organicitate. Sînt deslășoară versuri care par scrise numai pentru a conținea un aspect sau altul al noului litoral, dar care nu se înle-grează într-o perspectivă poetică unitară, necesară. Ultimul volum al Veronicii Porumbacu rămîne însă, în ciuda unor deficiențe ca aceea amintite aici asupra destinului femeii în socialism; imbinarea între delicatete și forță morală, între vocația vieții intime și afirmarea adesea patetică a idealurilor umaniste, active, dă o idee din noile dimensiuni ale acestei femei în numele căreia scrie poeta.

CRONICA LITERARA

zența omului, de atmosfera de armonie familială: „Așa mă trezesc mereu / între noaptea și zi, / și pereții albi se trezesc odată cu mine, / și fotografia noastră în culori tremurătoare, / și poza dinți cu lalele înrămăte naiv, / și primul tablou în cărbune și cărui intrare / am pregătit-o îndelung și festiv, / Așa mă trezesc mereu în noaptea și zi / și privesc curioasă ungherele casei, / dîrîndu-tuturoara o altă nuanță, / mai aproape de suflet”. Poeta care vorbea odată de noul sens al intimității nu elimină, din viziunea ei lirică, o confruntare esențială (cam convențional realizată) unora între trecut și prezent: liniștea domestică, relațiile familiare bazate pe o calmă afectivitate, au devenit posibilă numai datorită muncii constructive a oamenilor eliberați prin socialism. Sentimentul de împlinire, elogiu bucu-

ar idilic și minor. Primărea bărbatului („Nevasta geologului”) decurge după un ritual de gingășii cam „făcute”. „Da! casa noastră e clipa / cu pe-rețele alb zugrăvite, / cu verzi cercevele. / De fiecare dată cînd vîi, aduc înăuntru / o mobilă nouă-cu vințelor / și — atrîm perdele de stele. / Ce mică e casa, — ce mare!”

„În acest volum, Veronică Porumbacu descoperă culorile și diferitele lor mediorioze (unora asociațiile sînt artificiale). În casa de lîngă pe care o locuia în trecut lui unii zidar („Vorbește un flu de zidar”) — „sunau în noaptele mele culorile caselor zidite de tata, / și sunetul lor colora orașele perindate cu tata; altădată, „culo-riile tac” („Privirile noastre”); altădată „formele” se prefac „în sunete, sunetele în culori, / și culorile destramă cîntînd negura iernilor” („Iarnă”); tot în acest poem, „grîșile și bucuriile se îmbracă în culorile noi ale sufletului / și culorile cîntă ca păsările departe” etc.

Cea mai izbutită parte din volum o constituie, după părerea noastră, al doilea ciclu „Cesul încrederei”. Aici, Veronică Porumbacu adoptă tonul autentic al unei ezuzii lirice directe. Există în aceste versuri o can-doare care definește personalitatea poetei, cu nuanța ei specială de feminitate: „Aș vrea ca surisul să-mi sune în clopoțel de stînci / și din piinsul meu să se adune fluviu. / Aș vrea să calc în țărîna și să nu o sfîrîm, / să respir și să cadă amurgul. / Aș vrea în noaptea de vară să ridice mințile / și în vîrfurile fecărui degel să fie o stea. / Aș vrea să trăiesc toate aceste minuni / și să rămîn umilă”. Căci starea cea mai fecundă e, pentru poezie, renunțarea la orgo-lu, modestia în care „bucuriile sim-ple” sînt primite și dăruite ca într-un ciclu firesc, dincoace de orice ostentație sau grandilocvență: „Aș vrea să lepăd orgoliul din sufletul meu / și să fiu pelerinul prieten al tuturor arborilor. / Aș vrea să primesc ca al fel bucuriile simple / și să mă bucur dăruindu-le iar”.

În acest ciclu poeta realizează

„Cielul final „Pe diș”, deslășoară imagini marine. E un fel de testament liric sau de confesiune, adresată de mamă copilului („Fata mea, trebuie azi să-ți vorbesc, / căci mine nu știu: / poate va fi prea tîrziu”). Autobiografia sentimentală e reconstituită în elepele ei esențiale, pînă la revelația sensului dăruirii, al comuni-tății cu acei care reprezintă „sarea pămîntului”. „Dacă-ș putea într-un singur cuvînt / să-și spun partea mea pe pămînt: / puterea să năru-i să zidească o lume, cu sarea pămîntului; și ei e să mă dărui mereu și firesc / cu suta de oglinzi ce totul primesc, / dar nu pot retine / nimic pentru sine, / nimic pentru sine”. Cadrul marin are nu numai un rost decorativ, dar și unul simbolic. Generoasa mobilitate a valurilor rechemă amintirile: „Virsite mele, asfîț / se-și-n mersul rotund / aduc de la fund / amintiri / ce le sparg în dantele subțiri...”. Confesiunea se extinde pînă la o profesiune de credință. Poeta își dezvăluie — în fața monumentelor antice descoperite pe litoral — soli-daritatea cu robii care au trădit în milenii, mîndria în fața unei asemenea ascendențe spirituale. „Cel care-au fost de demul sînt în mine, / în suflet, în vine, / anonimi au intrat în umbră de moarte, / dar eu, răz-bundinilor, trec azi mai departe / pe robul leșind statur / din cătușele timpului său milenar, / pe umeri cu purpura vremii”. Ceea ce supără și în acest ciclu e caracterul prea mozaical al compoziției poetice, o anumită lipsă de organicitate. Sînt deslășoară versuri care par scrise numai pentru a conținea un aspect sau altul al noului litoral, dar care nu se înle-grează într-o perspectivă poetică unitară, necesară. Ultimul volum al Veronicii Porumbacu rămîne însă, în ciuda unor deficiențe ca aceea amintite aici asupra destinului femeii în socialism; imbinarea între delicatete și forță morală, între vocația vieții intime și afirmarea adesea patetică a idealurilor umaniste, active, dă o idee din noile dimensiuni ale acestei femei în numele căreia scrie poeta.

„Cresterea activității maselor popu-lare în construcția vieții noi, — con-temnează Programul P.C.U.S. și con-stituie o forță materială crește și devine cea mai invincibilă a lumii întregi.

„Cresterea activității maselor popu-lare în construcția vieții noi, — con-temnează Programul P.C.U.S. și con-stituie o forță materială crește și devine cea mai invincibilă a lumii întregi.

„Cresterea activității maselor popu-lare în construcția vieții noi, — con-temnează Programul P.C.U.S. și con-stituie o forță materială crește și devine cea mai invincibilă a lumii întregi.

„Cresterea activității maselor popu-lare în construcția vieții noi, — con-temnează Programul P.C.U.S. și con-stituie o forță materială crește și devine cea mai invincibilă a lumii întregi.

„Cresterea activității maselor popu-lare în construcția vieții noi, — con-temnează Programul P.C.U.S. și con-stituie o forță materială crește și devine cea mai invincibilă a lumii întregi.

„Cresterea activității maselor popu-lare în construcția vieții noi, — con-temnează Programul P.C.U.S. și con-stituie o forță materială crește și devine cea mai invincibilă a lumii întregi.

POARTA DE AUR A ISTORIEI

(Urmare din pag. 1)

se zice, marea cu degelul. Acești oameni politici i-au împins pe Hitler să ia puterea în Germania. I-au crescut, i-au ajutat cu arme și bani, în speranța că acest lup brun, cu ha-tele lui, va putea să infrîngă Uniunea Sovietică, să pună capăt socialismu-lui, comunismului. Dar lupul brun, înainte de a-și năpusti hoardele spre Răsărit, a cucerit și a strîvit Anusul care îl legănase, îl deslășase și-l inar-mase, iar cînd s-a repezit sălbătice și trufă asupra Uniunii Sovietice și-a ruptă dinții dinții ei grinzazul. Rezultatul celui de-al doilea război mondial nu s-a soldat — așa cum se prooroicise și se scontase — prin nimicirea puterii sovietice, ci prin nimicirea biestemată puteri agresoare a nazismului.

Omenirea, care între 1914 și 1945, suferise adînc din cauza celor două războaie mondiale dezlanțute și pier-dute de milionați germani, era înclina-tă să creadă, după încetarea ce-lui de al doilea război mondial, că într-o înfr-o lungă eră de pace, Istoria și scribura de războaie și de or-oșle lor, omenirea avea acest drept. Și poate că pacea s-ar fi și instalat pe pămînt dacă cercurile cele mai agresive din marile state capitaliste s-ar fi obșnuit și ele cu această înfr-o idee și dacă, mai ales, Uni-unea Sovietică și statele eliberate și ele de sub jugul capitalist și devin-tele apoi state socialiste, nu le-ar fi stat ca niște ghiupți în ochi. Impe-rialiștii nu se pot împăca cu existen-ța pe planeta a socialismului. De-aceia — și de cîiva timp nu se sfîșe să ne-o spună fățiș — moartea so-cialismului, pierrea statelor care fac parte din marea familie a lagărului socialist, dispariția de pe suprafața planetei a noastră, a tuturor. Imperialiștii au declanșat războiul rece. Au pornit cursa nebună a înarmărilor. I-au hrănit și i-au scar-mat pe militariștii germani. Au scos de sub spînzurații și din naftalina puscărilor pe foștii generali și pe foștii consilieri politici ai lui Adolf Hitler și i-au pus, în Germania oc-cidentală, în capul bucatelor. Tratatul de pace cu Germania nu vor să-l semneze. La Berlin se dedau zilnic la provocări rusinoase. În Asia pre-gătesc cu febrilitate războaie locale. Se în mereu de manevre provoca-toare în imediata apropiere a fron-tierelor Uniunii Sovietice și ale țăr-ilor lagărului socialist. Te uitați la el, le ascuți cuvînturile ațîțătoare și le citești declarațiile falșoase și vîrșite în vîrșul războiului. Parcă am mai auzit cuvînturi asemănă-toare. Parcă am mai citit cîndva de-clarări asemănătoare. Și chiar am auzit. Și chiar am citit. Le-am auzit din gura lui Hitler și a lui Musso-lini. Le-am citit pe vremuri citit în presa bucoareșeană. Și unde sînt astăzi Mussolini și Hitler?

În lumina Marelui Octombrie și a realizărilor din Uniunea Sovietică popoarele subjugate, cu ochii ațîțîți spre Moscova, au trecut la lupta de eliberare. Colonialismul e în plină descompunere și în scurt timp nu va mai rămîine din el decît o rusi-noasă amintire.

Acestea toate, luate la un loc, nu spun oare nimic imperialismului pro-voacator și războinic?

Cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S., încheiat acum cîeva zile, a aprobat, în unanimitate, grandiosul proiect de Program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. Acest proiect de Program a fost, pe bună

din Apus și de peste Ocean să nu-l învîntă nimic istoria evenimentelor sîngeroase al căror martor, noi, cei din Apus și de peste Ocean să nu-l învîntă nimic istoria evenimentelor sîngeroase al căror martor, noi, cei

Spunem mai sus că Marea Revo-luție Socialistă din Octombrie a deschis lumii calea spre viitor, spre so-cialismul. Cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S., a hotărît crearea bazei tehnico-materiale a comunismului, a deschis, spre viitor, o poartă și mai lăunioasă, și mai măreață, poarta spre comunism, poarta spre instaura-rea definitivă a păcii pe pămînt, poarta spre fericirea deplină a tutu-ror oamenilor.

Oare acest Congres istoric, nici el să nu le fi spus nimic aceluia despre care zicem că le-a luat dumnezeu mințile? În zilele și săpămînțele care vor veni, vom vedea și noi, vom să-mîmri. Nikita Sergheievici Hrușciov l-a chemat, încă o dată, pe adversarii lagărului nostru, de la înalta tribu-nă a Congresului, la tratative, la de-zărmare generală și totală, la convie-țuire pașnică, la pace. Să nădăj-duim că le va veni la loc mîntea cea de eră și că vor înțelege, măcar în acest cîșu țirziu, că nu e cumînțe să le tot joci cu focul.

Poporul nostru sîrbesc este de-a 44-a aniversare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, cu înflua plină de nemărginită bucurie și de îndreptățită mîndrie pentru că, dator-ită acestei Mari Revoluții, a putut să lă-nășere, după primul război mondial, și în țara noastră, un par-tid comunist. A trecut acest partid comunist prin grele și crîncene în-cercări dar după ani și ani de luptă în ilegalitate a ieșit la lumina și-a roșit cuvîntul în auzul celor mulți, și-a marșîrîndurile, a chemat lîngă el poporul care l-a ascultat și și l-a ales ca îndrumător și conducător.

Poporul nostru nu uită, și nu va uita niciodată că a scularat jugul fas-cist cu ajutorul comunistilor și a ajuns să trăiască ziua de 23 August a anului 1944 cu sprijinul înfrîșat al Armatei Roșii și al marelui partid al comuniș-tilor din Uniunea Sovietică.

Poporul nostru nu uită, și nu va uita niciodată, sprijinul multilateral pe care ni-l dă necontenit, de ani și ani de zile, marea noastră veclîd în Răsărit, Uniunea Sovietică, în construirea și desăvîșirea socialismu-lui în țara noastră.

Acum, la 7 Noiembrie, la a 44-a aniversare a Marii Revoluții ne legăm să muncim din toate puterile — sub conducerea înțeleptă a Par-tidului drag șitovarășului nostru Central în frunte cu tovarășul Geo-rghe Gheorghiu-Dej, — pentru a desă-vîșii construcția socialismului în țara noastră și a ajunge și noi, în timpul cel mai scurt cu putință, să trăim clipa în care vom fi vrednici a spune: Am desăvîșit construcția so-cialistă a țării noastre. Începem și noi, după exemplul fraților noștri mai mari, construirea și desăvîșirea so-cialismului, pentru o și mai mare în-florire a patriei noastre pentru o și mai deplină fericire a poporului nostru harnic.

Zaharia STANCU

Comunismul, visul maselor muncitoare

(Urmare din pag. 1)

de fiecare zi a lumii socialiste, această puternică forță materială crește și devine cea mai invincibilă a lumii întregi.

„Cresterea activității maselor popu-lare în construcția vieții noi, — con-temnează Programul P.C.U.S. și con-stituie o forță materială crește și devine cea mai invincibilă a lumii întregi.

„Cresterea activității maselor popu-lare în construcția vieții noi, — con-temnează Programul P.C.U.S. și con-stituie o forță materială crește și devine cea mai invincibilă a lumii întregi.

„Cresterea activității maselor popu-lare în construcția vieții noi, — con-temnează Programul P.C.U.S. și con-stituie o forță materială crește și devine cea mai invincibilă a lumii întregi.

„Cresterea activității maselor popu-lare în construcția vieții noi, — con-temnează Programul P.C.U.S. și con-stituie o forță materială crește și devine cea mai invincibilă a lumii întregi.

„Cresterea activității maselor popu-lare în construcția vieții noi, — con-temnează Programul P.C.U.S. și con-stituie o forță materială crește și devine cea mai invincibilă a lumii întregi.

grele și de complexe. Crearea bazei tehnico-materiale a comunismului, dezvoltarea relațiilor sociale comu-niste și măreția operă de educare comunistă a omului noi societății, ne-cesită o desfășurare uriașă a activității multilaterale, planificate, a popo-rului, a unor mijloace diverse con-siderabile, o concentrare unică și eficientă a eforturilor în scopul atin-gerii scopului final. Rolul acestuia de organizator, de îndrumător și con-ducător al maselor, al poporului, revine partidului comunist. Prin presti-giul, autoritatea și influența sa asu-pă maselor muncitoare, prin uriașă sa putere de convingere, prin explica-ția științifică a fenomenelor sociale și a activității creatoare a oamenilor, prin exemplul personal al mem-briilor săi, în practica de zi cu zi a construcției comunismului, partidul

ajută maselor muncitoare, poporul să înțeleagă esența și direcția de dez-voltare a vieții sociale, a eveniment-elor istorice, să prevadă și să sprin-jine această dezvoltare, să le facă cunoscut rolul lor hotărîtor, să le orienteze pașii cu fermitate spre în-deplinirea cu succes a ideilor comu-nismului. Iată de ce Programul P.C.U.S. discutat și aprobat la Con-gresul al XXII-lea cuprinde urmă-toarea prevedere de o excepțională importanță teoretică și practică: „Pe-riodă construcției desfășurate a co-munismului se caracterizează prin continua creștere a rolului și însem-nătății partidului comunist, ca forță conducătoare și îndrumătoare a so-cietății sovietice”.

În Uniunea Sovietică, unde, — în urma victoriei depline și definitive a socialismului, a lichidării claselor exploatare, a fărîmării unei comu-nități de interese ale muncitorilor, țărînilor și intelectualității —, s-a format unitatea politică, ideologică și socială a întregului popor, noțiunea de „masă” echivalență așeză cu no-țiunea de „popor”. Aceasta întărește și mai mult rolul partidului ca con-ducător politic al întregului popor, al întregii societăți. Această con-ducere este acceptată cu entuziasm ca o necesitate organică a societății noi și se bazează pe unitatea indes-tructibilă a partidului comunist și a poporului sovietic, pe politica lui clarvăzătoare și justă, considerată de întregul popor sovietic ca propria sa politică. Un exemplu grăitor în această privință îl constituie însăși apariția, discutarea și aprobarea Pro-gramului P.C.U.S., care a devenit astfel un program de luptă și de rea-lizări nu numai al membrilor de par-tid, ci și al tuturor oamenilor soviet-ici.

Cresterea rolului și a importanței maselor muncitoare în fărîmarea so-cialismului și comunismului, a activității lor productive, creatoare, duce la perfecționarea și dezvoltarea con-tinută a formelor de participare direc-tă a maselor la conducerea trebur-ilor de stat și obștești, la perfecțio-narea și dezvoltarea democrației so-cialiste, la creșterea rolului acordat organizațiilor sociale și obștești. So-cialismul asigură existența reală a unei largi democrații, prin instaura-rea unei adevărate puteri a poporu-rii, prin participarea directă a mili-onelor de oameni simpli, a majori-tății covîrșitoare a poporului la con-ducerea treburilor statului și socie-tății, la rezolvarea problemelor con-structivei economice și culturale. So-cialismul acordă cu adevărat tuturor oamenilor muncii depline libertăți și drepturi politice și sociale și asigură, în fapt, posibilitatea înfăptuirii lor în realitate. În asigurarea libertății reale și depline a persoanei, în primul rînd prin desființarea exploatare de clasă, prin eliberarea omului de orice fel de exploatare. El asigură o deplină libertate socială a tuturor cetățenilor, indiferent de rasă, naționalitate sau sex, instaurarea o adevărată dreptate socială, prin acordarea reală a libertăților politice (libertatea cuvîntu-lui, a presăii, a întîmnicilor, dreptu-lui de a alege și a fi ales) și a dreptu-rilor sociale (dreptul la muncă, la odihnă, la învățătură, la asigurarea materială la bătrînețe și în caz de boală).

Aurel MIHALE (Continuare în nr. viitor)

CRONICA LITERARA

arta lui Fedin, publi-cată în 1928, urmărește în principal evoluția unor intelectuali mar-cați de un război mondial, și cărora Re-voluția socialistă și apoi războiul civil le ridică la modul practic cele mai serioase pro-bleme teoretice. Se pune deci acut chestiunea nu de a discuta în con-tradicțiilor despre diferite aspecte ale ideilor socialiste ci de a opta cu în-tregă ființă pentru sau împotriva Revoluției. Printre personajele acestei cărți nu înțelegem nici un contra-re-voluționar ci se reliefează, așa zice, gradele opțiunii. Cel trei frați Karev, doctorul Matvei, compozitorul Nikita și revoluționarul Rostislav constituie trei ipostaze simetrice ale opțiunii. Doctorul Matvei, „obșit de glorie, de muncă și chiar de sine însuși”, acceptă pasiv Revoluția pentru care Rostislav luptă și cade în fruntea detașamentului său roșu. Meditînd asupra celor două destine, Nikita se simte atras de vitalitatea generoasă a lui Rostislav, trece treptat spre o atitudine activă.

mele bucurii” și „O vară neobiș-nută”. E o metodă la care recur-de adesea scriitorii pentru a-și mani-festa mai clar ideile și care, provenind din opoziția romanticii (alb-negru), a trecut prin expresionismul german care folosea cu excels ex-primarea alegorică, destinele paralele, situațiile simbolice etc. Desigur, ade-vărul vieții e mai complicat, mai ne-organizat și cu un desen unorașit de incert înclint artiștii au simțit în-treaga nevoia de a-l organiza călă arta e organizare și simetrie. Intre-barea, — în ce măsură artistul are voie și chiar trebuie să compună într-o structură închisă datele realității, — i-a preocupat din todeauna pe artiști care au pendulat între stilizarea extremă a Extremului Orient și literatura de notă care a dus la jurnalul intim, eseul (Montaigne) sau romanul-jurnal („Falsificatorii” lui Andre Gide). Realismul critic a căutat o soluție de compromis, manifestîndu-și totuși preferința pentru notație și observație, în dauna stilizării, cu toate că tipizarea personajelor e un fenomen de abstractizare. Fedin, e și Thomas Mann, sînt — printre realis-ti — mari amatori de confruntat sim-bolic, de alternanțe și paralelisme.

și propun să infățișeze evoluția unei societăți prin cîteva destine simbo-lice, să ilustreze cele cîteva drumuri posibile într-o epocă dată. Romanul destinelor se deosebește astfel de ro-manul-situație, în care mai multe per-sonaje au de rezolvat o problemă co-mună, dată. Cartea lui Fedin este un roman-destin sau un bildungs-ro-man, nu numai că eroul principal este compo-zitorul Nikita Karev, ceea ce e evi-dent, dar mai ales că celelalte per-sonaje există îndeosebi în măsura în care pot influența, pot determina, for-mația artistică și celălănească a lui Nikita. Astfel privite lucrurile, obiec-tivile aduse de critică dispar, fiindcă Fedin nu a încercat o monografie a

care talentul nu se poate ex-prima. Sensibilitatea excepțională a artistului, care-i permite să a-per-ceapă cu o intensitate aproape deroasă lumea, trebuie organizată și supusă unui auto-control cu alt mai dificil cu cît această sensibilitate se opune acestei organizării. A doua idee importantă a cărții este că ar-tistul devine creator în măsura în care nu se exprimă doar pe sine ci acumulează cît mai multă umanitate, receptează experiența cît mai multor oameni, devine expresia cît mai multor oameni. El trebuie să trăiască nu numai propria sa viață ci și pe a altora, ceea ce presupune o trăire de maximă intensitate. Obsedat de ceea ce are

de exprimat, Nikita Karev are o adevărate lentă și dureroasă iar tre-pidația lui interioară și îndepărtează pe cel dragi din preajma lui. El ră-mîne bucuria creației. E destul? Ideea romantică a geniului nefe-ricit avea o bază socială: antagonismul dintre artiști și clasele exploa-tatoare, dintre forța lui reală și u-militatea lui socială. Rezolvarea con-tradicției sociale, prin revoluția so-cialistă, a creat posibilitatea practică a lichidării complexului de su-perioritate-inferioritate a artistului.

clanșează un conflict pozitiv, creator, dar nu mai puțin dureros pentru artist, ca om. În afară de asta, socialismul, care l-a eliberat pe artist împreună cu toate categoriile productive, îi creează și artistului condițiile obiective ale creației libere, ale dezvoltării sale complexe ca individ. Acesta nu poate scuti însă pe nimeni nici de efortul dur al expresiei artistice, nici de efor-tul de a-și realiza plenitudinea interio-ară. Pînă la Revoluție, acestea nici nu erau posibile.

man, o carte a formalității, ca și „Wil-helm Meister” (Goethe) sau „Mun-tele magice” (Thomas Mann)? Greu de răspuns. Mi se pare însă că „Fra-ții” e mai de grabă cartea formării artistice a lui Nikita Karev decît un roman al epocii revoluționare (aceasta avea să fie „O vară neobișnută”), deși există elemente și din acest tip de roman. Critica l-a tratat însă ca pe un roman al epocii și, firește, prin această optică i-a descoperit lipsuri. Dacă însă cîlm mai atent observăm

epocii, fiindcă nu e obligatoriu ca fie-care roman să fie o monografie a e-pocii respective.

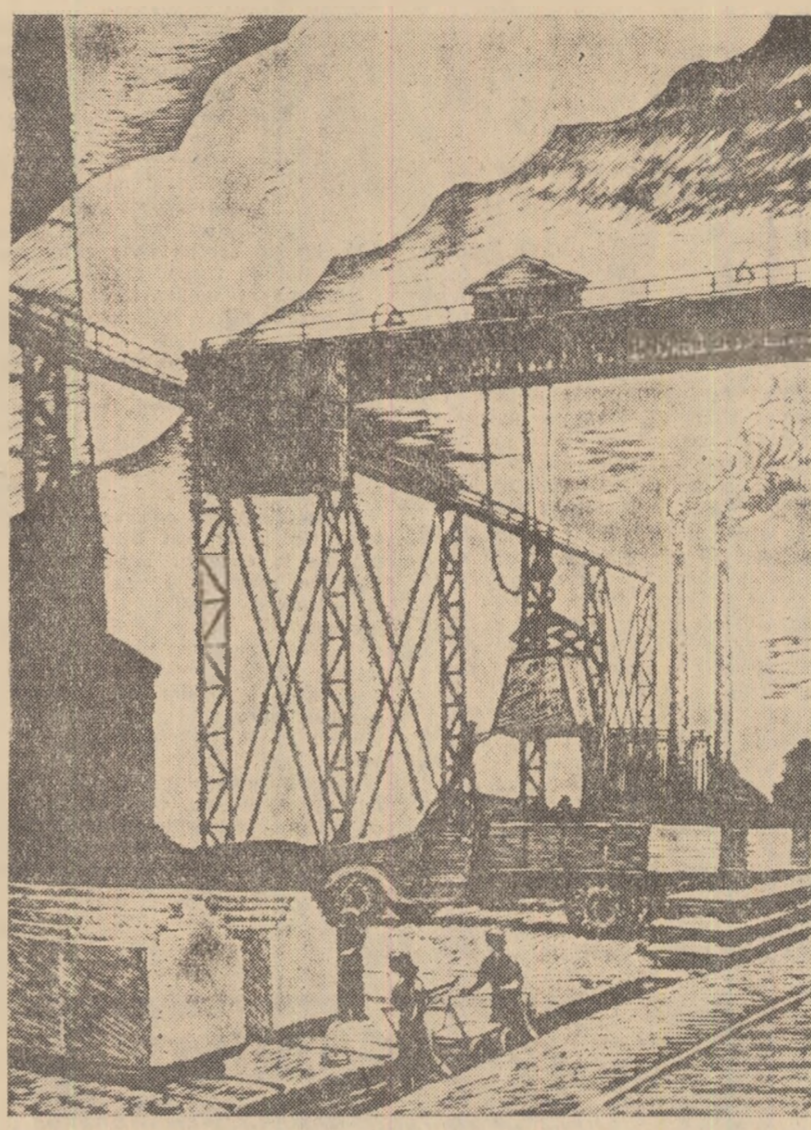
epocii, fiindcă nu e obligatoriu ca fie-care roman să fie o monografie a e-pocii respective.

epocii, fiindcă nu e obligatoriu ca fie-care roman să fie o monografie a e-pocii respective.

epocii, fiindcă nu e obligatoriu ca fie-care roman să fie o monografie a e-pocii respective.

ZORII COMUNISMULUI

Sute de milioane de oameni ai muncii din întreaga lume, care nu urmărit cu un toșebit interes lucrările celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. au aflat cu entuziasm de mărețele știri spre care se îndreaptă poporul sovietic. Nu există cuvinte sau cifre care să nu fie ne lare comentate și să nu stăruiească admirativă întregii omeniri.

I. M. KUZMINSKIS (R.S.S. Lituaniană) „Fabrică de cărămidă”

LINEIA PRINCIPALĂ

scriitorii sovietici au și denumit-o „linia principală”. Expresia este extrasă din noul Program al P.C.U.S. în care se spune: „Linia principală în dezvoltarea literaturii și artei este întărirea legăturilor cu viața poporului, ogîndirea veridică și la un înalt nivel artistic a bogatei și variate realități socialiste, exprimarea inspirată și vie a ceea ce este nou, cu adevărat comunist și demascarea a tot ce se opune progresului societății”.

al mobilizării scriitorilor pentru crearea unor opere inspirate din faptele remarcabile ale oamenilor care construiesc socialismul în patria noastră. Îndrumările esențiale formulate la Congresul al III-lea al P.M.R., în legătură cu dezvoltarea artei și a literaturii într-o strînsă legătură cu realitatea construcției socialiste, precum și alte aspecte ale vieții noastre literare de care se ocupă pe larg presa literară se vor afla, desigur, în centrul lucrărilor Conferinței scriitorilor din patria noastră. Viitoarea conferință a scriitorilor, care va analiza pe larg problemele dezvoltării în etapa actuală a literaturii noastre, se va călăuzi și după aceste îndrumări. Principiul partinității devine tot mai mult, pe măsura înălțării către socialism, către comunism, un principiu organic al artei, o condiție indispensabilă a valorificării oricărui talent.

Mihai NOVICOV Șerban NEDELICU

NINA CASSIAN

Cintec fără sfîrșit

In turnul Spaski e un cîntec care precede și anunță timpul Un... două... trei... In turnul Spaski e un cîntec care-arginteaș porumbeii din piață; fiecare din ei are-n jurul piciorului un inel de sunet încercat de mesaje. Patru... cinci... șase... In turnul Spaski e un cîntec care-naptea de-a fructe pămîntul se face cupolă și fruct, ploaie fertilă și arc de triumf al ideii. Șapte... opt... nouă... In turnul Spaski e un cîntec care graează-n auz nume eroice egale cu distanța Viașă — Nemurire. Zece... unsprezece... douăsprezece... Ora exactă a contemporaneității.

încît la nord, prin zone glaciare vor străluci-n crepuscul portocale. Despre burghezi va scrie-un nou Erasm elogi. Noi plantînd entuziasm meridianelor răsăritene vom trece mari și iluminași prin vreme. Lumini lăuntrice, desăvîrșire a conștiinței: pace și iubire! Rubinul cîinței, perla omenirei de-a pururi omului mîndrie fie-i! În suflet armonii și claritate ca în incinta noilor palate. Exodul clipelor, — exod de stele la altitudinile pure de drapele. Cu omul sovietic, tot mai finăr stă deacul nostru umăr lingă umăr. Și-n nemurirea care-n slavă-l suie fiecă stîncă i se vrea statuie.

NICOLAE TAUTU

Insemnare în Octombrie

Cînd autumnala torșă din zarea necuprînsă în inimă luminează cu flacăra nestînsă, zărim iar vechiul Piter, străbuna „Auroră”, benzi lungi scăpăratoare lobind cu putere, fulgerînd să deschidă poarta altei ere cu flămuri de soare! Pe cînd am căzut zăvoarele pe rînd... Cizme mari și nedubite iată-le, suind scara de marmoră și cum tumuloase trecînd prin praguri de flăcări se preschimbă luminînd în arpi lungi și aurite —! Auziți-le, auziți-le, cum suie prin vreme neostenite, mai vii ca-n poeme, o treaptă, o sufă, două, răzbind neoprîte de foc sau de moarte; iar luri și Gherman pe scara de stеле și rouă urcă și azi pentru voi oameni, mai departe, mai departe!

LETIȚIA PAPU

Cuvintele, păsări vestitoare

Proletarii pămîntului Înălțați în virfuri, Prin zidurile străvezii ale palatului de cleștar Cîtesc în ochii tovarășilor Biruința Lumina trece din ochi în ochi Și luminează pămîntul. Cuvintele sînt aici vestitoarele păsări Ale fărîmului comunist Albe porumbițe Aprigi culturi Și privighetori îndrăgostite, Cuvîntul nostru cuprinde pămîntul Iar timpul poposit între zidurile de cleștar Ni-e atît de prieten Încît și-a prins în piept Steaua și culorile noastre.

VIOLETA ZAMFIRESCU

Cintec de constructor

Ziduri zvolte! Eu pe voi am lunecat unelte Cînd pe buze-n truda mea firzie Fluieram frînturi de simfonie. Am sculptat materiile supuse Pe mai multe planuri suprapuse. În spirala aerului pur Visele-au prins sevă și contur. Ce viori cîntă-vor tumuloase Rîtmul înălțimii-acestor case? Ce poeme ne vor da cînstire Să intrăm cu ele-n nemurire? Poate mine-o fată-ntr-o fereastră Amintindu-și de lozîca noastră, Și-ascultînd în nopți tîrziu cum sună Pașii iederii suind spre lună... Va șopti privind-ne orașul: „Cit de mîndră sînt de-naintașul Ce-a-mpletit în zidul albăstrui Dragostea și tinerețea lui.” Pomii-atunci, și oamenii, clădirile, Impleți-or aerul fluid Pe un cîntec nou cu-nfăptuirile Tale, minunatul meu Partid!..

Maiakovski

Vestifii pantaloni cu nouri, de bună seamă că-i admir. Dar, azi, un rînd aș vrea să-nșir de-aș jeseul în carouri al străznicului Vladimir. In garderobul strîmt, nu-ncape acel pogon de lînă-arat cu dungi închise-n lung și-n lat, care i-a fost atît de-aproape nemăsuratului bărbat. Jeseul șade în cuier — iar pe-o măsuță, mai afară, așteaptă masa mortuară. Și nu mă-ndul opres să trec... și sper că-așa, poate-l opres să moară.

Moment solemn

Pe treptele din Peterhof a curs o lavă de aur care s-a rupt și a născut statui. Fîntînile tac. Lipsite de vîlul apei, statuile-s de două ori mai goale în sobrietatea toamnei. Pe străzile Balticii netede, ciorile-și tirăsc reflexul după ele, fără să-nerce largul și se lasă-mpușcate de fărîncăe uscate cu care vîntul își încearcă arma.

Orașul revoluției

Ca-ntr-o defilare triumfală, fiecare cetățean e decorat cu-o frunză uriașă stacojie; îndrăgostii dăruie iubitelor frunze roșii; copii poartă același semn distinctiv; Neva absoarbe amurgurile și pădurile depenind ea înșăși un frunziș migrator în jurul Cruciașătorului. Totul e flacăra, în Octombrie.

AL. ANDRIȚOIU

Peisaj comunist

Intii sputnici s-au ridicat mai sus de munții trudnici și au trecut frumos prin norii Cyrus spre-al cerurilor constelat papirus. Așîderea prin văile cu zmeuri se-aude murmur dulce de releurii, trecînd prin cabluri fulgerul puterii spre Asia de mijloc și Siberii: Mări noi aduc azurul lingă buze și-agită nave albe la ecluze, iar luna-n ocean cînd tînd fluxuri lumini și energii dau tîndrei luxuri. Pămîntul gras și darnic ca-n poeste e cum n-a fost și fi-oa cum nu este: nou Canaan și-Arcadie ferice cu dulciuri, unturi și gluten în spice. Vezi Cornul abundenței sovietic în cifre lungi, cu pivot cibernetic — Tîșni-vor noi rezerve pentru eră prin sonde-nfipte pină-n piroferă, — se vor aduce forțe creatoare cîndva din rezervoarele solare. Prin paratrănet, trîsnetele severe vor da un miliard de cai putere, —

I. AGAPOV (U.R.S.S.)

„Cuceritorii Siberiei”

Singura orientare artistică și literară căreia îi este organic ostilă orice interdicție e realismul socialist, bazat pe principiul partinității comuniste. Din moment ce lărgirea sferii de cuprindere a literaturii realist-socialiste este o necesitate istorico-artistică, discuțiile despre superioritatea sau inferioritatea unor „modalități” (epice sau lirice), în cadrul realismului socialist, pierd orice sens. Rămîne doar evidența utilității creației. Pe de altă parte însă, devine tot atît de evident, că avem datoria să subliniem că abundența discuțiilor privitoare la valabilitatea sau inabilitatea unor „modalități” poate deveni chiar periculoasă, prin împingerea pe al doilea plan a problemei principale. Iar aceasta este evident aceea pe care

VERA INBER

Mîna lui Lenin

Zboruri albe?... Lung stepa chema Cu dururile ei mișcătoare Iar visul abia profila Prima sută de mii de tractoare. Ei și totuși — bătrînei Rusii El i-a dat un etern combustibil Și cu el a pornit spre țării Zborul nostru cu gest învîncibil. Desțelenind largi dumbrăvi Peste stepe întinse și-albastre Croind drum prin hotarnice slăvi Către noi, peste recile astre, Profitîndu-se pe limpezime, Gestul lui, tîind timpul în veci, Ni-e alături ea spre înălțime!

În romînește de MIOARA CREMENE

ALEKSANDR PROKOFIEV

Lui John Reed

Război peste flăcări și sînge, și moarte... Și astăzi mai arde, și astăzi mai arde Pămîntul pe care, demult, l-ai privit, John Reed!

...An șaptesprezece. Și front, numai front peste tot

Cu tine-i Rusia, întregul norod. Revoluția-n iureș sonor Și fiecă fibră a trupului tău arzător, Cu linie roșie scrisă pe steagul eroicei țări.

...Inima ta lingă vechile ziduri și zări Mereu se aprinde, mereu se aprinde, Timutul imens îl răfrînge fierbinte, Gloria gărziilor roșii, Rachelele, bezna roită svingînd de per Pămîntul Rusiei, din neac peste veacuri în zbor, — Pămîntul cu sîngele nostru udat deseori.

În romînește de GRIGORE HAGIU

KONSTANTIN VANȘENKIN

Zări deschise

Iată, ochii noștri sînt asemeni Jadului în ape, înflorit; Se răsfrînge albastru în privire Strălucirea bolții în zenit. Irisul se schimbă ca cenușa Cînd privim sclipirea de ofel.

Am deprins privirea înainte, Către comunismul nostru țel. Pină cînd vicleanul ineheric Peste ochi va crește, netchemat, — S-așîntim privirea fericită Către zări deschise ne e dat. În romînește de CRISTINA LUCIAN

VIACESLAV KUZNEȚOV

Cutreieră în visu-mi comisarii

Căzuți în brazde line și pușturi Spre care gîndul necîlîntit mai poartă Cutreieră în visu-mi comisarii Ostirii roșii, învîind pe hartă.

Îi pîd în vis cîzînd în iarba udă Și asprul lor destin imi vine-n minte Cînd peste roșie coloane-n luptă Se întretate gloanțele fierbinte.

În junglele albastre, în vîroage, Pe străzi, În vechi platouri de granit, La fărîmul mării unde submarine, Rechinii pîd în zborul lor umit, E pretulindeni Revoluția înaintînd Într-un torent de foc nemistuit!

...Și lucrurile împrumută febra Astrului zilei, fremătînd în vînt... Cutreieră în visu-mi comisarii Și fără seamîn visele îmi sînt. În romînește de CEZAR BALTAG

GHEORGHII NEKRASOV

Pașii comunismului

Acum, sclipești, o, Patrie, în zori Eu, fiul tău, contemplan cu mîndrie Și cînt, destinul tău, triumfător În larg dezlîntăta fîntîie.

Cupcările și zi și noapte ard, Ard limitele anilor trecuți Și ard distanțe care lumi despart Sub zborul primilor cosmonauți. O, departări scîldate-n vis și ceață Sub mina noastră-acum se întind Aproape, lingă noi, un pas se-nalță E pasul comunismului venind.

Ecourile-acestui pas mergînd Aprînd mai tare stelele pe cer Și-nalță alte stele rînd pe rînd Și toate-acestea-n veci de deci nu pier. În romînește de AURORA CORNU

AMINTEA DIN CAMPANIE

Marin Vlaicu face câțiva pași în întâmpinarea lui, se clatină.
— Ai o țigară? întreabă el în loc de răspuns.
Niță Vasile saltă din umeri, surdine incurcat.
— N-am! Știi doar că nu fumez. Poate că are Mitrea, președintele...

Plugarul calcă incetșor spre Dumitru Solz, care se scotocește prin buzunarele hainei de șiac. Secretarul mai aruncă o căutătură la ceilalți, apoi se duce până la căruță, ia un braț de lin, se întoarce la ei. Animalele, înviorate la vedere, hrănesc în tălmăcișurile și smulg din mlaștină, smocul de fire de mei. Niță le mângâie înfrunte, îi bate pe coame. Marin Vlaicu se preiace că n-a văzut gestul acesta omeneș, dar în obrazul lui de șofran apare o pată de roșeață. Își aprinde țigara de la bricheta președintelui, mulțumeste.

— S-au cam ogrițit animalele tale, constată Dumitru Solz cu părere de rău. Mult n-or să te țină, Marine...
— Ar trebui să duci căi această, să-i pui pe hrană! Intervine și inginerul agronom. Dumneata nu-ți vezi, abia se mai țin pe picioare!

Plugarul e așteptat de potopul cuvintelor, răspunde:
— Ei, citeva brazde acolo n-or muri... Într-o oră termin. Pe urmă î-o vinde, că nu mai am cu ce să-mi sătura...
Președintele a început să ridice. Ochii lui albaștri, simlii ca și cerul, s-au îngustat a ironie.
— Pe dracu! rostește el. Cine crezi tu că mai cumpără cai acum, când colectivizarea a cuprins țara! Mai bine inscrie-te la noi, omule! I-om pune la îngrășat în gospodărie.
Marin Vlaicu face, sugind lacrimă din țigară. Apoi ține vorba se departează. Trece pe lângă Niță Vasile domol, fără să-l privească, apucă de coarnele plugului, își întoarce călă în brazdă, îi îndeamnă cu glas răgușit.

Încăpăținarea o să-l ducă la sapă de lemn, mormăie Dumitru Solz când țărâmul se departează. Se poartă ca un dușman. E singurul care a mai rămas pe dinafară...
— Ciudați mai sint unii, zice tânărul inginer aparte. Mai țirziu, când văd beșugul în hambarul altuia, își dau cu pumnul în cap...
Secretarul de partid îl ascultă mișnit. Mai ceretează încă odată orizontul, apoi face câțiva pași spre lotul colectiv. În spatele lui, la un metru, vin președintele Solz și inginerul agronom, la fel de pomorosi!

Tractoarele au întors în capătul locului, mecanicii saluă din mers, zimbitor. Tânărul inginer colige de pe jos un beșug, lunge sprinten printre brazdele abia întoarse. Bocanicii noi, pe care abia i-a încălțat, îi se afundă în pământul untos. Măsoară cu buclăcia de lemn adicitura arăturii, frământă în palmele albe bolovanii umezi, negri.

— Am încredere în băiatul ăsta! cugeță Niță Vasile. E harnic...
— Și-i lină, băta-i fericea! adaugă și Dumitru Solz. Poate l-om însura la noi, în Lunca, și n-o mai pleca...
— Și-așa de ce să plece, frățioare?
— D-apoi, nu-i știi pe orașeni ăștia! Trag tot acolo unde-i vlată plăcută! Când l-am văzut ieri coborînd din mașină, mi-a venit să plutesc în ris...
— Și, mă rog, te-o te-o înveselit?
— Mai întâi, fetul său de a călca prin noroi! Umbra în

tocuri, prevăzător nevoie mare, deși mocirla-i trecuse de gheze! După aceea, cuvintele pe care mi le-a aruncat strimbându-și nasul: „Nu prea sînteți la înălțime cu drumurile, tovarășe!”

— Mda. Numai să știi că-i un băiat de treabă, Mitre.
— Văd eu, țîi cunoscut tânărul?...
— Da, mi-l cunoscut, răspunde secretarul cu voce arară. E și asta o poveste... Cu tăiașă am dus greul zilelor de front. Era sergent în unitate, un bărbat vesel, bun, încrezător... El chema Florea Neagu, dar noi, oșlași, auzind că-i muncitor metalurgist, îl botezăm Oțelarul... Mi plăcea și lui numele, ce să-ți spun. „Băieți, de-o fi să mor, zicea el adesea, să nu vă pună dracu! să-mi faceți cruce... Nu!... Să băteți la capul meu un stîlp, să atîrnați în viriul lui casca, iar pe ea să-mi scrieți cu litere de foc porea ce mi-ai dat-o”. Desigur n-a lost nevoie de așa ceva. Parcă și gloanțele îl ocoleau! Mereu în frunte, băga spaimă de moarte în înasleșii! Seara va un pic de tîmă, cînta, discuta, glumea... Îi interesea mai cu seamă purtarea lui Marin Vlaicu. Tăcerea acestuia i se părea ciudată. Se apropia de el pe cînd frunzarea Bibida, surideau: „Ce spune acolo, soldat, o să se termine curînd războiul?” Omul se-mbujoa, căta mai departe, cu priviri încoșoate, în filele soioase, gabbene, roase pe la coltură. Nu știa ce să răspundă, incremenea, năucit. Trîștește îl bătea ușor pe umăr, își imbinda sprincenele într-o trîștule trecătoare, apoi tot îl dădea soluția: „Lasă, nu te mai canoni. Așa ceva n-ai să găsești în cartea asta! Dacă ar fi existat un dumnezeu, de mult l-ar fi trăznit pe Hitler și Antonescu”. Era o ființă calmă, cu judecata limpede, scripitoare. La Eliberare n-a condus la gară, n-avea săfuit să se înscrie în partid. Cînd m-am holțat, el, cu mina lui de lăcătus, mi-a întocmit recomandarea...

Dumitru Solz clipete, în semn că l-a impresionat destăinuirea secretarului. Acesta continuă:
— Mai țirziu, cînd am început colectivizarea, tot cu el m-am săfuit. Mi-a cerut mai întîi de toate răbdare și grijă. „Nu-i ușor drumul spre bunăstare, mulți încă sint miopi, nu-i văd... I-am mulțumit ieri pentru toate cite le-a făcut pentru noi, pentru mine, l-am strîns în brațe, l-am sărutat. Era fericit c-am lăsat gospodărie, c-am biruit, iar la plecarea mi l-a dat în primire pe fecioru-său, pe inginerul acesta tînar și înimos...”

S-au privit surizători, fără un cuvînt. Pe urmă și-au întors ochii plini de dragoste spre agronomul care s-a separat în cîmp.

În capătul celălalt al tarlalei, Marin Vlaicu își mină fără convingere călă. Un gînd îl fulgeră creierul, îl frîmțită. Gestul lui Niță, mila ce-a arătat-o acesta animalor, l-a impresionat adînc. La fel de fîreș, undeva, în Țatra, cînd noaptea îi găsise izolați printre stîncile albe de nea, Vasile scosese din rană un codru de pine, i-l întinse.

— Astîmpără-ți foamea, Marine! Pin-o vei aprovizionarea... Mucose lăcom din coaja uscată, se lăsase într-o rină pe mantaua așternută pe jos. Abia după ce-și potolise stomacul, se pomense întrebînd cu mirare:
— Dar tu?...
— Eu, zîmbește prietenul vizitor. Eu pot răbda și-o săptă-mină încheiată...

Îi păruse rău că nu împărșise colțul de pine pe din două, că nu se gîndise la Vasile. Și de rușine, tăcuse vreme îndelungată, cu privirea întoarsă spre vâlele adînci, spre locurile în care, hărțuite de sovietici și de răzmi, armatele hitleriste se-mprorvira morții.

Marin Vlaicu se încurcă, pășește în urma căilor, clătîndu-se. Ochii i se fixează apoi înainte, la animalele trînte de osteneală. Bălanul din dreapta abia se mai ține pe picioare și omului îi este teamă că nu va termina cu arătura, că va fi nevoit să se-nlocărească. Niciodată nu l-a plăcut să amine un lucru pentru ziua următoare. Lăsa animalele în voia lor, nu le zorește. În capătul lotului, nu departe de pădure, ele se întorc singure, după obicei. Plugul se înfițe din nou în fișia de pămînt, bălanul din dreapta se descumpanează o clipă, dar ține mai departe pirtia. „Încă puțin, încă puțin!” vrea să-i strige țărâmul, dar cuvintele i se oprise în gît. Căluții lui au fost zdraveni altădată, sau, poate, n-au lost nicicînd. Nu știe, fiindcă slabi l-a cumpărat într-o zi de obor, de demult.

Ridică fruntea. Departe, în celălalt capăt al arăturilor, se zăresc arnomul, Niță Vasile, Dumitru Solz și bătrînul Petre, vizitului colectiv. Sint cu toții lină căruță, la sîlat, cu privirile îndreptate spre cîmpia spîncată de tractoare.

Marin Vlaicu își duce palma la tîmă, își șterge broboanele

Ghermalt pe scindura pusă de-a curmezeșul ghiocului, Niță Vasile face, călînd spre limanul bălții. Ceretează toropii ca-sele din vale, ogrăzile și rîpale albia încapătoare n-avei ce cuprinde orizontul. Își amintese de scaldă copilăriei, de zilele liniștite de pescuit, de Marin Vlaicu, fostul său prieten, alături de care a curețerat de atitea ori, în goană nebulă, plaja nisipoasă. Îl cuprinde-o tristețe amară și valuri tulburi de fum îi împăienjesc vederea.

Cu Vlaicu, în tinerețe, s-a avut ca un frate. Vecini de gospodărie, de haimanalic și de joacă, ei au străbătut împreună prin vreme, zdrenjuiți, umiliți de bogătanii, flămînzi ori sătui. Nicol școala nu l-a despărțit; au stat în aceeași bancă ani de zile, iar la cîmp, pe moșia lui Raul Făgădău, tot împreună se duceau să muncească. Făcînd fiind, în august 1944, au plecat pe front, unde, la rugămintea lor au fost încorporați într-o companie de infanterie. Apoi s-au reintors în sat țerți, după victorie, bucurîndu-se că s-a sfîrșit valzarul și că vor primi pămînt, cum scria „Știința”!

Era într-o zi de duminică, dimineață, cînd s-au dus la cîmp să-și vadă hectarele cuvenite din moșia lui Făgădău. Țărșii, bătuți de comisia de reformă agrară, se aflau încă inițiiți în pămînt. I-au privit îndelung, cu mulțumire și s-au îmbrățișat chinid.

— Războiul, s-a sfîrșit războiul! a rostit el, Niță Vasile, c-o undă de tremur în glas. I-am bătat pe fasciști, acum îi batem pe boierii...
Marin Vlaicu s-a lăsat în genuchi, a pipăit cu palmele lui bulucănoase bulgării, țărîna.

— O să semăn porumb, a socotit el cu mîntea aiurea. E cam țirziu, dar merge...
— Nimeni nu te oprise... lotul e-al tău...
— Tu ce pui, Vasile?
— Eu?... Mai întii pun niște rînduri pe-o cereale! Apoi plec la țărșeană, să mă-nscriu în partid. Nu mergi și tu?
— Nu, a răspuns dec Voicu. Politica nu-i de mine. Du-te sănătos.

S-au despărțit după o discuție aprinsă, spre prînz. El, Niță Vasile, cu o durere în tîmă, a pornit pe drumul orașului, să-și pună în față holțarea lui. Marin Vlaicu a intrat în biserică din deal, ca să se roage și să sărute mîna părintelui Ilfoade, a căruia slugă așa se fie puțin mai țirziu...

Întîmplarea aceea a semănat între ei răcoala, un fel de prăpastie adîncă, întunecoasă. În timpul secelei, Marin Vlaicu se ocupa cu grădinaritul pe malul bălții, supravegheat de sîntia-să, care împărșea porunci. Un motorăș cu pocitoare scotea apa din vad și-o împărșia cu dărnicie printre răsaduri. Cu sapa strînsă între degete, fostul prieten despica șențulele cit era ziua de lungă, sîringea rodul ser seară, îl urca în căruță și pornea cu popa către orașul flămînzit. În piața întesată de cumpărători, Marin Vlaicu indesa maria în coșnițele clienților, iar părintele, îmbrăcat în haine civile, aduna cu lăcomie hantii, strîcîndu-i într-o pungă de lînă, cusută cu multă trudă de preoteasa Zenovia. Veneau apoi această chiercheleți de băutură, se ascundeau în cerdacul parohial, se așezau la o masă de brad și făceau socoteli. Popa își miluia argatul cu cițiva lei și cu nenunțate și vași promisiuni de viitor; lega hîrtile cu pamblici pe care scria cifre și le ascunde de ochii tuturor în cămară. Grădinarul, cuprins de mirare mută, vira garboavele în buzunarul pantalonilor peticiți, înjura cu năduf, printre dinți, și ieșea aproape zăpăcit în ulița îngustă, făcîndu-și cruce todată.

Marin Vlaicu muncea mult și fără folos, spre mirarea întregului sat. La întrebări curioase, răspundea în doi peri, cu tainice și ascunde înțeleșuri. Oamenii puneau sclavii lui pe seama unui legămînt neștut, pe un păcat săvîrșit cîndva și pedepsit cu asprime de canoanele bisericesti. Sigur este că plugarul, cu toată minia ce i se citea unori pe chip, a urmat să-l slujească pe popă și după stabilizare, cînd preoteasa Zenovia a murit numărînd la bancoale noi și foșitoare.

Din ziua despărțirii, cînd fiecare apucase pe alt drum, cel doi aproape că nu se mai văzuseră sau, dacă se înțîlniseră fără voia lor, la cîmp ori pe uliță, nu schimbaseră măcar un cuvînt. În septembrie însă, cînd lunecii începuseră să se-tercie cu dutumi în gospodăria colectivă, secretarul de partid își luase inima în dinți, intrase în ograda lui Marin Vlaicu, pe care îl găsite în grădina, cercetîndu-și pomii sărăciți de fructe.

— De ce n-au rodit gutuii tăi, frățioare? îl întrebă Niță.
— Să mă tai dacă pricep...
— Anul trecut erau încărcăți...
Vlaicu se uitase la musafir cercetător, încercînd să-și păstreze calmul, să-și ascundă umirea.

— Erau, a rostit el cu glas tremurat. Dumnezeu mă pedepsește...
Citeodată se mai pedepsește și omul, Marine... Crengile uscate l-le-al tăiat în primăvara?

— Nu...
— Dar la rădăcină, săpătu-l-ai?...
— Nicl...
— El vezi!... Ai lăsat în păstrețe gutuii și ei s-au răzbutat pe tine... Pomul e ca și omul... cu cit îl îngrijești mai bine, cu atît e mai sănătos...
— Nu mă judeca! mormăise Vlaicu. Știi doar că nu sint un leșec, că nu stau locuții...
— Intr-adevăr, te spețești pentru alții...
Tăcuseră, cu privirile rătăcite, încercați. Niță Vasile studiasse pe înțelețe băfătura, bordelul ponosit, cu acoperișul de țeslele putredă, cu peretii coșcați, țara sa se prăvale. O ruină neînțeleasă plutea peste gospodăria omului, ca o apășă întunecoasă de corb. Mai slab și mai purt ca nicicînd, Vlaicu avea întipărit pe chip suferința, descumpănirea țărâmului care se simte singur și neajutorat, purtat de niște valuri zăbucumate, amețitoare, anevoie de înfrînt.

— Eu, Marine, am venit la tine ca la un frate, grăise Niță Vasile cu un sentiment de amărăciune. Trebuie să te rupi de trecut, să ni te alături...
— Despre colectivă vorbești?...
— Da, urmasse secretarul. Ai rămas printre cei puțini și nu te înteleg...
— Mda... multe sint de neînțelese pe lumea asta tractoare! filozofase gazda cu un suris pierdut. Luptă să ies din gînd dar mă afund mereu... Mă rog ziua și noaptea domnului, el însă mă tot apasă... Am păcătuit pesemne cu ceva și acum trag ponoasele... Mi-a ajuns cuțitul la os, Vasile... Se apropie sfîrșitul...
— Nu vorbi prostii...
— Ba am să mor... crede-mă...
Niță îl ascultase mișnit, privindu-l cu mustare. În fața lui nu se mai afla linia îndrăzneală de altădată, oștăul care trecea cetezător prin focul dușman, atăcînd cu cîndrele tranșele fasciste. Atunci, în lumile zăbucumate din Țatra, cînd se udea semnalul de asalt, Vlaicu își făcea o cruce în grabă, scupa în palme și sărea ca împins de un arc înainte. Vroia să termine cit mai repede cu neleguiții care, în numele „războiului sînt”, călcăseră în picioare credința, aducînd atitea nenorociri groaznice omenirii, vieții.

— Moartea e pentru dușman! spusese Niță Vasile, apăsînd pe cel din urmă cuvînt. Tu ești țărîn de-al nostru, muncitor și trebuie să trăiești... Ții minie cînd țî s-a făcut rău pe baza boierului?... Erai un flăcău tînar, sîrjit, nemecat de-o săptămîna, poate de două... Eu eram la armată znopi și cînd am văzut că te clatină, am sărit și te-am prins în brațe. Te-am trase de la gura care treiera spicu... Bietul de tine!... te făcuseși galben ca turtă de ceară, gemei... Te-am coborît cu alți cițiva oameni și te-am dus la umbra unei călă. Ți-am udat fruntea cu apă din ulciur... Apoi Ți-am înțins un pumn de boabe crude de grîu, te-am îndemnat să le ronțai între dinți, să-ți slăpînești loamea...

— Cei din căruță întore capetele. Îl urmăresc cu atenție pe omul care abia se mai țirăste în urma atelajului străvechi, apăsînd pe corman. Printre bulgării de pămînt, caii lui ofiții se-mpleticesc de osteneală și foame, trag din răspuțeri brazda. E un spectacol rar, neasemuit de trist, o priveliște apăsătoare, care pe tînarul inginer, prea mult obișnuit din cărți cu imaginea tractorului, îl impresionează neplăcut.

— E o crimă să chinuși așa animalele! mormăie el.
Urnițul căruței îi acoperă însă glasul, nimeni nu-l aude. Niță Vasile simte un nod în gît, o sîrșeală în tot trupul. Plugarul, caii lui mărșit, par de pe altă lume. Contrastul dintre mașinile roșii, cu trei brazdare largi și plugul ruginit al omului, este izbitor.

Căruța colectivă se abate din șleau, se oprise în capătul tarlalei. Plugarul, care se află la cițiva metri, și-a lăsat animalele să răsuște, cercetîndu-l ca prin ceață. Își dă palmele decolorate pe ceață, trage cu sete aer în piept.

Niță Vasile coboară din ghiocul stropit de noroi, înaltează însoțit de inginer și de președinte, se apropie de omul întepenit locului. Cu toții caută cînd la el, cînd la bălanii sîrșiiți de muncă.

— Bună ziua, Marine, rostește secretarul, căutînd să fie prietenos.

— Ce din căruță întore capetele. Îl urmăresc cu atenție pe omul care abia se mai țirăste în urma atelajului străvechi, apăsînd pe corman. Printre bulgării de pămînt, caii lui ofiții se-mpleticesc de osteneală și foame, trag din răspuțeri brazda. E un spectacol rar, neasemuit de trist, o priveliște apăsătoare, care pe tînarul inginer, prea mult obișnuit din cărți cu imaginea tractorului, îl impresionează neplăcut.

— E o crimă să chinuși așa animalele! mormăie el.
Urnițul căruței îi acoperă însă glasul, nimeni nu-l aude. Niță Vasile simte un nod în gît, o sîrșeală în tot trupul. Plugarul, caii lui mărșit, par de pe altă lume. Contrastul dintre mașinile roșii, cu trei brazdare largi și plugul ruginit al omului, este izbitor.

Căruța colectivă se abate din șleau, se oprise în capătul tarlalei. Plugarul, care se află la cițiva metri, și-a lăsat animalele să răsuște, cercetîndu-l ca prin ceață. Își dă palmele decolorate pe ceață, trage cu sete aer în piept.

Niță Vasile coboară din ghiocul stropit de noroi, înaltează însoțit de inginer și de președinte, se apropie de omul întepenit locului. Cu toții caută cînd la el, cînd la bălanii sîrșiiți de muncă.

— Bună ziua, Marine, rostește secretarul, căutînd să fie prietenos.

— Ce din căruță întore capetele. Îl urmăresc cu atenție pe omul care abia se mai țirăste în urma atelajului străvechi, apăsînd pe corman. Printre bulgării de pămînt, caii lui ofiții se-mpleticesc de osteneală și foame, trag din răspuțeri brazda. E un spectacol rar, neasemuit de trist, o priveliște apăsătoare, care pe tînarul inginer, prea mult obișnuit din cărți cu imaginea tractorului, îl impresionează neplăcut.

— E o crimă să chinuși așa animalele! mormăie el.
Urnițul căruței îi acoperă însă glasul, nimeni nu-l aude. Niță Vasile simte un nod în gît, o sîrșeală în tot trupul. Plugarul, caii lui mărșit, par de pe altă lume. Contrastul dintre mașinile roșii, cu trei brazdare largi și plugul ruginit al omului, este izbitor.

Căruța colectivă se abate din șleau, se oprise în capătul tarlalei. Plugarul, care se află la cițiva metri, și-a lăsat animalele să răsuște, cercetîndu-l ca prin ceață. Își dă palmele decolorate pe ceață, trage cu sete aer în piept.

Niță Vasile coboară din ghiocul stropit de noroi, înaltează însoțit de inginer și de președinte, se apropie de omul întepenit locului. Cu toții caută cînd la el, cînd la bălanii sîrșiiți de muncă.

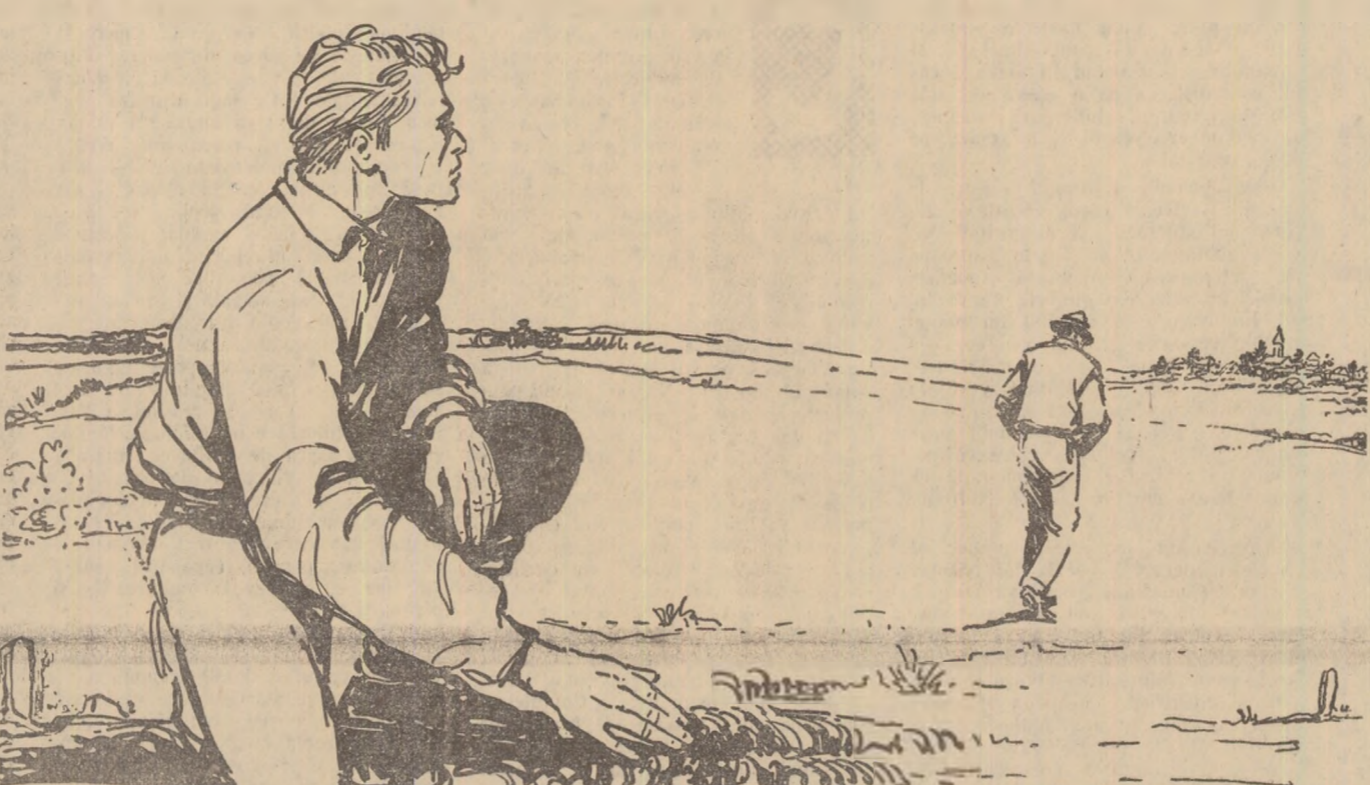
— Bună ziua, Marine, rostește secretarul, căutînd să fie prietenos.

— Ce din căruță întore capetele. Îl urmăresc cu atenție pe omul care abia se mai țirăste în urma atelajului străvechi, apăsînd pe corman. Printre bulgării de pămînt, caii lui ofiții se-mpleticesc de osteneală și foame, trag din răspuțeri brazda. E un spectacol rar, neasemuit de trist, o priveliște apăsătoare, care pe tînarul inginer, prea mult obișnuit din cărți cu imaginea tractorului, îl impresionează neplăcut.

— E o crimă să chinuși așa animalele! mormăie el.
Urnițul căruței îi acoperă însă glasul, nimeni nu-l aude. Niță Vasile simte un nod în gît, o sîrșeală în tot trupul. Plugarul, caii lui mărșit, par de pe altă lume. Contrastul dintre mașinile roșii, cu trei brazdare largi și plugul ruginit al omului, este izbitor.

Căruța colectivă se abate din șleau, se oprise în capătul tarlalei. Plugarul, care se află la cițiva metri, și-a lăsat animalele să răsuște, cercetîndu-l ca prin ceață. Își dă palmele decolorate pe ceață, trage cu sete aer în piept.

Niță Vasile coboară din ghiocul stropit de noroi, înaltează însoțit de inginer și de președinte, se apropie de omul întepenit locului. Cu toții caută cînd la el, cînd la bălanii sîrșiiți de muncă.

Desene de BECA RIND

hîrbinți de sudoare. Respiră anevoie, ostent. Simle cum vloga trupului i se scurge prin țâpi, picătură cu picătură, în strălunderile țărînei. Opinie, pline de gînd, i se par grele, ca niște pietre de moară. Alături, însoțitoare întunecată și credincioasă, umbra tresală alene printre bulgări, se alungește. Plugarul o cercetează nepăsător, aproape absent, cu un sentiment de blata însingurare.

Merge în neștre, cu trupul aplecat înainte, purtat de o forță străină, misterioasă. Își simte caii sîrșiiți, mai ales bălanul din dreapta, care se clatină în ham. Îl este milă, îl doare inima. Dar nădejdea că ultima brazdă va fi răsturnată îl dă speranțe, îl face să nu părăsească locul.

În zilele însoțite ce s-au scurs, bietele animale n-au avut pic de odihnă. Hectarele popii Ilfoade, de lungă pădure, le-a stors vloga. De n-ar fi fost legămîntul acela, ar fi început mai întii cu treburile lui, și-ar fi cruțat caii o zi sau două, și-apoi ar fi arat pămînt străin.

Marin Vlaicu oțtează, cu gîndurile averse. Taina ce-o poartă cu sine este necunoscută oamenilor, deși nu o dată a vrut să lasă în uliță, să se destăinuiască; dar dumnezeu știe ce l-a oprit s-o facă.

Pășește în brazdă și amintirile vin de-a valma. Abia sosise de pe front, sărac și necăjit și se bucurase de hectarul primit la reformă. După despărțirea din cîmp, cînd Niță Vasile plecase la oraș ca să se-nscrie în partid, el intrase în biserică, să-nchine o rugăciune de mulțumire domnului. Se oprise în fața altarului, îngunchiase și rămăsese vreme îndelungată într-o toropioare cucernice. Spre prînz, cînd lăcșul se golise, simțise atingerea părintelui Ilfoade și auzise glasul mîeros al acestuia:

— Șlurba s-a sfîrșit, fiule... Să mergem...
Teșiseră împreună în primăvara de afară, intraseră alături, în casa popii. Sîntia-să, bătrîn dar zdravîn încă, îl așezase la masă, ca de paști, îl ospătase cu mincăruri alese, pregătite cu îndeminare de preoteasa Zenovia.

— Slavă domnului, ești sănătos, Marine! a rostit bătrînul în anterlu, la un pahar de vin negru, păstrat din loamnă. Să închinăm o laudă celui de sus, carele te-a ferit de primejdia morții...

Au ciocnit cu evlavie, cercetîndu-se cu luare-aminte. În privirea părintelui lăcșea o șterenie ciudată, de moșnegă hîrșă și iset. Păru-l era căruț pe la tîmă, barba și mustățile date în nălbire. Marin Vlaicu, încintat de atenția ce-i fusese arătată, sorbise cu însetare licoarea, se lăsase urtat de ameteala plăcută ce i-o sfurcase alcoolul în vine.

— Și-acum, să revenim la cele firești! hotărise popa într-un țirziu, trecîndu-și degetele rășchirate prin barba lungă, cirionțată. Ce ai de gînd, fătu meu?...
— Miine am să semăn porumb, părinte...
— Și-apoi?...
— Am să caut de lucru prin sat. De n-oi găsi, mai plec și pe la oraș.

— Sîntia-să zimește neincrezător, își clătîna capul acoperit de plete surse.
— Greu, greu de tot, fiule! Orașul nu mai este cel pe care-l știi, e plin de frîmțimare... l-a cuprins pe toți politici...
— În treburile de-astea nu mă bag, țălă-părinte! Sint un țărîn pașnic, neștutor...

Popa Ilfoade îl țintulea îndelung, cu ochii lui cenușii, adumbriți de niște sprincene țepoase, dese. Părea că vrea să pătrundă în ungherele nevăzute ale sufletului omeneș, să se convingă de adevărul celor auzite. Turnase cu mișcări domoale licoarea în pahare, oțtase cu năduf, din adîncul răunchilor.

— Ehei, fiule, te cunosc, dară! Tu mi-ai lepădat credința, te-ai fînt departe de păcatele lumesti. Da, da, am știut asta și cit ai fost plecat, m-am rugat pentru izbăvirea ta. Să-mi trăiești...
— Și dumneata, părinte...
Ciocniseră iar, înviorați de băutură. Afară, soarele învalia ograda, grădina. Tăcerea era cuprînzătoare, însemă, ca într-un pustiu. Înflorea un trandafir roz dincolo de pridvor, își lăsa petalele calțiate în adierea molcomă a zefirului de mai. Dar mai ales, prin țeară deschisă se zărea cerul fără de pată, întins, uriaș, neclîntit în marea lui nesfîrșită.

— Chîștea unui om este mai presus de orice! urmasse popa, iar țîi-ți lipsese, știu bine. Alții nici nu te cheamă în mam aici, în casa mea sîntia! Ei, fiule, eu sint bătrîn, n-am pe nimeni, că nevasta nu m-a învednicit cu moștenitor. A venit timpul să-mi apropiu sufletul mai tînar, care să-mi poarte de grijă. Înțelegi?

— Nu prea, părinte...
— Atunci țî-oi spune, Marine. Eu și cu preoteasa am chibzuit să te lășam în avere după stîngerea noastră. Numal tu... Vlaicu rămăsese uluit și, fără să știe cum, se pomense în genuchi, sărutînd poala popii.

— Mulțumesc-ți dumitale... doamne...
Părintele Ilfoade clipise încintat, îl ajutase să se ridice, cu o galanterie exagerată, străină.
— O, ridică-te, fătu meu. De-afel n-o să-ți las prea mult Parohia, firește, o s-o ocupe un altul. Tu ai să primești însă ceva lucruri și cele cînt hectare de lungă pădure... Ba, iață, țî-las și pe cel din bălta, cu motorușul nemșec cu tot... Poți face o grădina...

Marin Vlaicu se prăvălise din nou la picioarele popii, în-lăcrămat.
— Atita bunătate... Cu ce-o pot răsplăti, sîntia-l-a?
— Cu nimic, cu nimic! repetașe părintele cu grabă. Toate vor fi ale tale, pentru totdauna. Numal că pînă la moartea mea și-a nevessit le vei munci, lășîndu-mi în seamă împărșirea rodului. Ei, da, da, lasă, o să-ți port eu de grijă! Uite, am aici și un act gata întocmit. Un fel de testament în care voi trece numele tău! Îi semnez chiar acum, îți dau o copie, înțelegi?

Părintele trăsesse dintr-un raft niște hîrtii scrise de mai înainte, luase un toc de policoară, se apucase să le semneze. Vlaicu, aiurit de vorbele acelea, aștepta de visuri și îmbăt de vin, se pomense împătîndur hîrtia și virind-o, fără s-o citească, într-un buzunar al pantalonilor.

— Să-ți dea dumnezeu sănătate, doamne...
— Asemeni și țî, fiule...
Popa Ilfoade întorse cu o mișcare grăbă mîna spre icoana din perete, schișose o binecuvîntare rotită pe deasupra creștelui cel îngunchiat.

— Mator mi-e Isus Cristos că-ți vreau fericeala! mormurase el lacă, în fața lui și-a fecioarei Maria, jur...
— Și eu jur pe credința mea, părinte! Te voi asculta! Și te voi sluji... Și voi face tot ce-mi vei cere... Așa să-mi ajute cel de sus...
— Amin... Iar ceea ce am holțari noi aici, nimănu nu-i este dat să afle...

Marin Vlaicu plecase apoi pe ușa parohială fericit, cu un pic cam împelicit, dar mișcîndu-și că-l lăseșe norocul în cale. Acum însă, după atîta ani, cînd își amintese de legămîntul acela, i se face rău. Parcă

CARNET Teatral „FLORI VII“ de NIKOLAI POGODIN

Teatrul Muncitoresc C.F.R.

considera că fericirea la personală este imposibilă fără fericirea celor din jur... Era și firesc ca o asemenea operă dramatică să fie imbrățișată, cu entuziasm specific, de un tânăr regizor...

Abordând o temă de cea mai strictă actualitate, autorul remarcabilei trilogii despre Lenin ni se relevă din nou ca un maestru al dramaturgiei sovietice...

„2 la aritmetică“ de Natalia Klîkova

Teatrul pentru tineret și copii

Am rănit, la o nouă premieră, pe micii spectatori ai Teatrului pentru tineret și copii. Au venit la „școala teatrală“ să vadă o poveste de școală, I-am urmărit cum, în așteptarea începerii spectacolului, se străduie să se dezlege o problemă grea de aritmetică...

ELENA POP (Katea)

Regizorul spectacolului, Tudorel Popa, s-a apropiat cu dragoste și multă înțelegere de textul Nataliei Klîkova, dându-i totodată o bună cunoaștere a psihologiei copiilor...

LULUCA BIALĂU (Serioja)

Rapsodia ucraineană

Rapsodia ucraineană este o creație a studioului A. Dovjenco din Kiev. Desi autorul filmului nu este Dovjenco, stilul său este imprimat întregii compoziții...

Mihai BOTEZ

În suta de evenimente ce se desfășoară, realitatea înfățișată a războiului generează tragedii personale. Viuzina generalizatoare este însă predominantă, sinteză dezbătătoare și semnificativă a dănilor ale vieții...

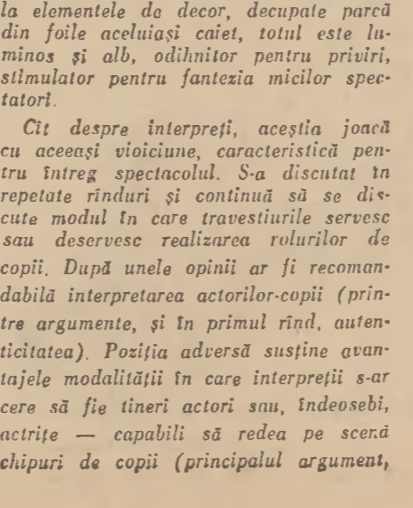

Scenă din spectacolul „Flori VII“

„2 la aritmetică“ de Natalia Klîkova

Teatrul pentru tineret și copii

Am rănit, la o nouă premieră, pe micii spectatori ai Teatrului pentru tineret și copii. Au venit la „școala teatrală“ să vadă o poveste de școală, I-am urmărit cum, în așteptarea începerii spectacolului, se străduie să se dezlege o problemă grea de aritmetică...

DOINA ȘERBAN (Șurka)

CARNET cinematografic

Imagine din filmul „La începutul secolului“

La începutul secolului

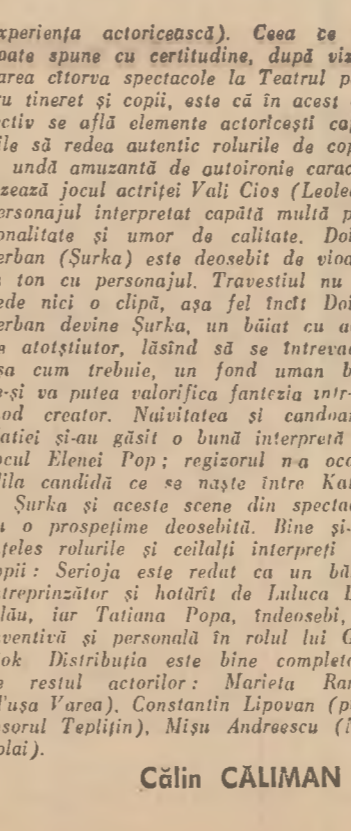
Au trecut de atunci peste șase decenii. Șase decenii de răsturnări și prefaceri decisive pentru destinele lumii; șase decenii care, în perspectiva salutului enorm înregistrat de omenire în ascensiunea către fericire, constituie o istorie fără precedent...

Mihail LUPU

CREATORII La o rețetie cu piesa și creații „A patrulea“ de K. Simonov

Ce bine ar fi dacă pentru public în spectacolele teatrului nu ar exista numai reprezentarea propriu-zisă, ci ar cuprinde și o activitate de creație... „A patrulea“ este o invatatoare, ne spune Beate Fredanov. Un om care vrea să trăiască fără compromisuri...

În cinematografia ar fi mai simplu. Azi turcii seca din Italia, militează din Paris sau New-York. Dar acțiunea, trebuie să fie la distanță de mii de ani și să se desfășoare în epoca eroul le-a avut pe distanța câtorva ani și în locuri diferite... Desene de SILVAN

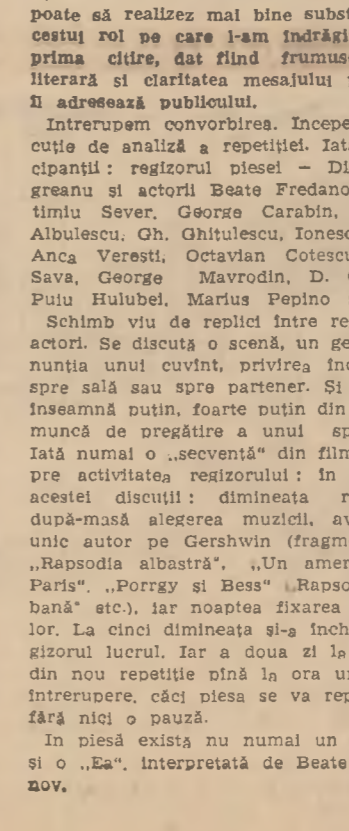

Desene de SILVAN

CREATORII La o rețetie cu piesa și creații „A patrulea“ de K. Simonov

Ce bine ar fi dacă pentru public în spectacolele teatrului nu ar exista numai reprezentarea propriu-zisă, ci ar cuprinde și o activitate de creație... „A patrulea“ este o invatatoare, ne spune Beate Fredanov. Un om care vrea să trăiască fără compromisuri...

În cinematografia ar fi mai simplu. Azi turcii seca din Italia, militează din Paris sau New-York. Dar acțiunea, trebuie să fie la distanță de mii de ani și să se desfășoare în epoca eroul le-a avut pe distanța câtorva ani și în locuri diferite... Desene de SILVAN

Desene de SILVAN

